

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ES
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 79. szám.

Szerda, április 13.

Darazsfészek

Ma az egész világ. Nyüzgő, megbolygatott, megpiszkált darazsfészek, amelyben mérges, fullán-darazsak az emberek. Bár-milyen egyéni, társadalmi vagy nemzeti viszonylat legyen is az ma, amelybe a rend, törvény s a béke érdekében akár hatóságilag, akár társadalmilag, akár egyéni jogos érdekből szükséges a beavatkozás, azonnal, mint dühös, vad darazsak kezdnek eszeveszetten ugránozni az emberek és kézzel-lábbal kapálózni bármilyen beavatkozás, megbolygatás ellen. Soha, mióta a világ világ, ennyire talán nem voltak érzékenyek az emberek, népek és nemzetek.

Azelőtt, régebben, a biztosabb alapokra épült államiság védő és biztosító tudata és az ebből folyó józanabb megalkuvás több megfontoltságra és önmérsékletre készítette az embereket és az egyéni igények korlátozottsága nemcsak relative, de általában is nyugodtabb lelki állapotban tarthatott bárkit is.

Ma, mikor a legutolsó kis inasfia is tudja, hogy Amerikába nagyszerű, kényelmes hajókon lehet utazni és hogy a cilinder és monokli viselése őt épp úgy megilleti, mint akár egy képviselővé való jelöltség, ma azután hiába beszélünk arról, hogy a varga maradjon a kaptafa mellett. Ma egy varga sem olyan bolond, hogy a kaptafa mellett ne akarjon még képviselő, miniszter vagy legalább is népbiztos lenni. Hiszen lehet.

Az 1914 óta megindult világlávia, mely az elmúlt évezredekét és azok valamennyire megállapodott értékeit egy csapással eltemette, és azok a megcsúszkodtatások, félszék, egyéni társadalmi szenvedések, nélkülözések, melyeket immár csaknem hét év óta át kellett élni, igazán vaddá, megfélemezhetővé és minden kis behatásra érzékenyvé tették az embereket. Ma mindenki dühös, elégedetlen, mogorva, ingerlékeny, ma senkinek nem lehet ráolvasni a fejére a hibáit, ma senki nem merheti elmondani a maga igazát, ma panaszkodni és igazságot sem lehet keresni sem isten, sem ember előtt, mert egyik sem hallgatja meg, rá sem hederítenek a jogos panaszra, a vádra kérésre, könyörgésre, hanem még olyerik az igazságot keresőt. De hát esoda-e ez az általános ingerlékenység és utvanily mérlelkezés a vissza-felé ható apatikus nemtörő-

dömség, mikor a világ talaja recseg, ropog?! Ma itt forradalom, holnap amott lázadás, a harc, a háboru még egyre tart, hol a közelben, hol messzebb, a koronás fők épp úgy legurulnak, mint a szegény proletár ember izzadó verejtékes feje és legtöbbször csak azért, mert nem akar sem vörös sem fehér lenni, hanem csak élni, dolgozni, enni és lélekben lenni.

Ma országok, trónok épp úgy

percek alatt dőlnek össze, mint a szegény ember viskója egy nagy szélről, ma nem tudhatja igazán senki, hogy mit hoz a holnap. Csoda-e hát, ha ma mindenki nyugtalan, ideges, érzékeny?

Legjobb volna ebből a világnak nevezett fullánkos darazsfészekből valahova messzire, egy óceáni pusztaszigetre kimenekülni — élni, pihenni . . .

düs.

Anglia egyes helyein kikiáltották a szovjetet.

A kormány kihirdette az ostromállapotot.

Paris, április 11.

Az angol vasuti és szállító munkások kijelentették, hogy ha a bányászok sztrájkja nem vezet eredményre, a holnapi napon ők is beszüntetik a munkát.

Paris, április 11.

Skóciából és Észak-Angliából riasztó hírek érkeznek arról, hogy Glasgowban, Edinburghban és több kisebb városban a hatalom a kommunisták kezébe került, akik ezeken a helyeken azonnal kikiáltották a szovjetet.

Paris, április 11.

Az angol kormány kihirdette a rendkívüli ostromállapotot és a statáriumot. Ilyen intézkedésre az egész háboru folyamán nem került a sor Angliában. Királyi rendelettel behívták a hadsereg összes tartalékait

Uj világbékét akar Amerika.

Bécs, ápr. 11.

Az Egyesült-Államok köztársasági pártjának vezetési új világbéke konferencia összehívását akarják megvalósítani, hogy ezáltal az ententet és a németeket összehozzák. Várják, hogy Harding a parlamenttől új béke rezolúciót fog követelni a Knox-féle rezolúció ellen. Harding üzenete elvileg ajánlani fogja, hogy a kongresszus kössön békét Németországgal.

A magyar kormányválság

Teleki miniszterelnöksége bizonytalan.

— Budapesti tudósítók távirata. —

Budapest, április 11.

A kormányválság még egyre tart. A kormányzó tegnap kihallgatáson fogadta Rubinek Gyulát, aki kihallgatása után az újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— Kihallgatásom egy óra hosszúságú volt. Arról érdemben nem nyilatkozhatom. Egészen bizonyos azonban, hogy a válság rövid lejáratu lesz és a kisgazda-párt kívánságainak megfelelően fog megoldást nyerni.

A kormányzó ma újból megkezdte a kihallgatásokat. Elsőnek Gaál Gaszton s azután Sokoropátkai Szabó Istvánt és Szijj Bálintot fogadta.

Hír szerint a kisgazda-pártban nem tudnak olyan okokat elképzelni, melyek Teleki megmaradását szükségessé teszik. A párt nagy többségének álláspontja az, hogy Teleki nem kell. Ma este intéző-bizottsági ülés lesz, melyen a Teleki ellen irányuló nyilatkozatok egész sora fog elhangzani.

A keresztény nemzeti-pártban várakozó álláspontra helyezkednek. Megelőlják azokat a híreket, mint

ha a keresztény nemzeti egyesülés pártja többséggé törekednék. Az új belügyminiszter minden valószínűség szerint Gaál Gaszton lesz. Az összes tényezők egyhangu törekvése, hogy a válságot a lehető legrövidebb időn belül megoldják. Csütörtökre vagy péntekre valószínűleg elmúl a válság.

A horvát néppárt további programja.

Beograd, ápr. 11.

A horvát néppárt képviselői ma elutaztak Zagrebba, hogy részt vegyenek a horvát néppárt központjának ülésén. A központ fog dönteni arra nézve, hogy a párt milyen magatartást fog elfoglalni az alkotmány elvi megvitatásánál és hogy részt vesz-e egyáltalában a képviselőház további munkájában vagy pedig Radics-pártjának magatartásához csatlakozik.

A szarajevói püspökség betöltésének kérdése.

Róma, ápr. 11.

A Vatikán informatív lépéseket tett a jugoszláv kormány-nál annak érdekében, hogy fogadják az illetékes körök Sárity püspök megerősítését, aki ma is vezeti a serajevói püspökség ügyeit. Sárity a Frank-párt-hoz tartozik és úgy a háboru előtt mint alatta erősen exponálta magát a jugoszlávok egyesülése ellen.

Hegedüs Loránt lemondással fenyegetőzik

A Torontól tudósítójának távirata.

Budapest, ápr. 11.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter az illetékes ténvezőkkel közölte, hogy a kormányválság további elhúzódása esetén nem hajlandó pénzügyi javaslatait veszélyeztetni s ha a válságot gyorsan meg nem oldják, lemond. Hegedüs Loránt kijelentése nagy hatást gyakoroltak az összes pártokra s ez a körülmény is siettetni fogja a kormányválság gyors megoldását.

A Radics-párt nagy népgyűlése.

Zagreb, ápr. 11.

A Radics-párt képviselői tegnap Zagrebban értekezletet, ma pedig Dugo Seloban harminc képviselő közreműködésével nagy népgyűlést tartottak.

Feloldják a buza kiviteli tilalmat.

Beograd, ápr. 11.

A nép tiltakozása és egyes képviselők követelése miatt a kormány újból megvitatta a gabonakiviteli kérdést. Kilátás van rá, hogy a kiviteli tilalmat rövidesen hatályon kívül helyezik.

Általános sztrájk Velencében.

Trieszt, ápr. 11.

Velencében kitört az általános sztrájk. A sztrájkoló munkások és a katonák között éles összeütközésre került a sor. Az összeütközésnek több halottja van.

D'Annunzio rendőri megfigyelés alatt van

Trieszt, ápr. 11.

Azen hírekől kifolyólag, hogy D'Annunzio az új választások alatt új akcióra készül, a kormány energikus lépésre szánta el magát és D'Annunziót rendőri megfigyelés alá helyezte.

Vegyes-bizottság dönt Beszarábia kérdésében.

Budapest, ápr. 11.

Oroszország és Ukrajna kormánya javaslatot tettek a román kormánynak, hogy állítsanak fel három állam képviselőjéből vegyes bizottságot, mely megállapítja a Dnyesztermenti határt.

Károly király el akar menni Svájcba

Budapest, ápr. 11.

Luzernből érkezett jelentés szerint Károly király tárgyalásokat folytat egy másik államba való felvétele ügyében.

Felosztják Felsősziléziát.

Egy francia tábornok nyilatkozata.

Berlin, ápr. 11.

Varsóból jelentik, hogy Le Rond tábornok párisi utazása előtt kijelentette az újságírók előtt, hogy Felsőszilézia felosztása okvetlenül megtörténik, még pedig legalább is a Korfanty-vonal szerint.

Amerika közvetítő szerepre készül.

Washington, április 11.

Az amerikai szenátus tervehette, hogy Washingtonban konferenciát hív össze még a nyár folyamán, melyen úgy a szövetségesek, mint Németország delegátusai részt vennének. A konferencián a jövőteli kérdésekről, a nemzetközi adósságok kérdésének rendezéséről

és a valuta kérdéstről tárgyalnának. A konferenciának az a célja, hogy elhárítsa az összes akadályokat, melyek az internacionalista kereskedelem útjában állnak. A konferenciára az előkészületek már megtörténtek és Harding elnök legközelebb már meghívásokat küld az érdekelteknek.

Károly király apanageot kap Magyarországtól?

Berlin, ápr. 11.

Az Allgemeine Zeitung azt állítja, hogy Magyarország kötelezte magát arra, hogy Károly királynak évi tizmillió korona apanageot fizet.

Feloszlatták az olasz parlamentet.

Róma, ápr. 11.

A kamarát királyi leirattal feloszlatták. A választásokat május hó tizenötödikére írták ki. Az új kamarát június tizenegyre hívták egybe.

A délszerbiai haramiak családjait internalják.

Beograd, ápr. 11.

Mint hogy a belügyminiszter kiáltványára a Délszerbiában garázdálkodó haramiak nagy része nem adta meg magát, a kormány retorzióból megkezdte a haramiak családjainak internalását. A hatóságok azon haramiak családját internalja koncentrációs táborokba, akik nem adták meg magukat. Ez a rendelkezés már befejezéshez közeledik és eredménye igen nagy, mert sok rabló, hogy családját megmentse az internalástól, utólag önként megadta magát.

HIREK

Kinevezés az államépítészeti hivatalnál. A belügyminiszter Nikolajevits Dimitrijét a becskerekai államépítészeti hivatalhoz nevezte ki negyedosztályú mérnökké.

Halálozás. Alsórepszegi Szőke Károly dr. nyugalmazott tób-labiró, a módosi járásbíró, aki negyven éven át volt vezetője 67-ik életévében Módoson meghalt. A köztisztviselői állott férfit halála széles körben kelt részvétet.

Bűnügyi főtárgyalás. A becskerekai királyi törvényszék bűnügyi tanácsa holnap, szerda délelőtt kilenc órai kezdettel a következő bűnügyekben tart fő-tárgyalást: Banjás Vlada lopás, Putics Szvetozár súlyos testi sértés vétsége, Rákity Mita súlyos testi sértés, Lekity Mita lopás és Bernhardt Péter súlyos testi sértés bűnügyében. A tárgyalást a törvényszék első emeletén az 50-ik számú teremben tartják meg.

Veszélyben az idej termés. Hetek óta kémseli minden gazda és minden pénzember az eget. És az óhajta várt eső csak nem akar jönni. Az ezek csak nem akarnak harmatozni és teljesen reménytelenek, teljesen bizonytalanok az idej termés kilátásai. Szakemberek véleménye szerint az idén nagyon siralmas terméskilátásaink lesznek, ha az idő néhány napig még így tart. Az abszolút szárazság folytán a kártékony állatok (hőrsög, mezei patkány, egér) annyira elszaporodtak, hogy ezek is veszélyeztetik még azt a keveset is, ami kikelt. A buza nagyon gyenge, tengerit pedig egyáltalában nem lehet ültetni, mert a földben semmi nedvesség nincsen. Takarmányban is nagy hiány lesz, mert a szárazság folytán a széna termés is veszélyeztetve van. A legnagyobb aggodalommal nézhetünk tehát az idej termés eredménye elé.

Veszetségben meghalt fiu.

Megrendítő szerencsétlenség okozója volt ismét az emberi tudatlanság, a babonában, javasasszony tudományában való hit.

Még a mult hónap 20-ikán történt, hogy egy Grozdanov Steva nevű 16 éves fiut, miközben a határban a birkáit legeltette, egy kószá eb a karján és az arcán össze vissza marta. Ugyancsak ez a kutya még egy ötéves kis gyereket és Lázárföld közelében egy cigányfiucskát is megmarta, míg végre Lázárföldön agyonverték. A hatósági állatorvos a kutyát felboncolta és megállapította, hogy a kutya veszett volt. A városi főorvosi hivatal, amelyhez másnap behozták a gyereket, azonnal intézkedett a rendőrség útján, hogy a megmarta gyereket elmenjenek a zagrebi Pasteur-intézetbe. A kis cigánygyermek kíséreléssel el is ment. De Grozdanov Stevát az anyja, aki kísérte, csak Torontálvásárhelyig vitte, ahol azt javasolták neki, hogy fiát vigye egy ottani javasasszonyhoz, aki már sok embert gyógyított ki a veszett állatok marásából. Az asszony a fiával néhány napig tényleg ott is volt, majd visszajött és a városi főorvosi hivatalban jelentette, hogy a fia teljesen meggyógyult, semmi baja sincs már. Az orvosi hivatalban természetesen azonnal intézkedtek, hogy a beteg fiut rendőri kényszer-

utlevéllel vigyék le Zágrábba. Most néhány nappal ezelőtt Grozdanov anyja ismét beállított azzal, hogy ő és fia csak Beogradig juthattak el, mert azon túl nem engedték őket utazni, arra való hivatkozással, hogy a kényszerutlevél Szerbiában nem érvényes.

A megmarta Grozdanov Steván azután most április 8 án mutatkozott a betegség szimptomái és vasárnap hajnalban 3 órakor irtózatot kinok között meghalt.

Lehetetlen szó nélkül elmenni e mellett a rettenetes eset mellett. Valószínűnek tartjuk, hogy Grozdanov anyja hazudik, amikor azt állítja, hogy nem engedték őt Beogradon túl a hivatalos rendőrhatalóság kényszerutlevelével tovább utazni. De hátha még sem hazudik és tényleg megtörtént, hogy nem engedték tovább? A rendőrségnek a legmesszebbmenő vizsgálatot kell megindítania az irányban, hogy kit terhel vétkes és embertelen mulasztás ebben az ügyben. Nem vagyunk olyan tulságosan sokan ahhoz, hogy pazarolhassunk emberi életeket. Meg kell indítani az eljárást a fiu anyja ellen és az ellen a javasasszony ellen, aki a maga pénzszerezési vágyában kamatoztatja ezeknek a primitív embereknek a butaságát.

Uszkocsizásból emberölés.

— A „Torontál” tudósítójától. —

A veliki becskerekai királyi törvényszék bűnügyi tanácsa tegnap délelőtt kilenc órakor hirdette ki a karlovai gyilkosság bűnügyében a fellebbviteli bíróság ítéletét. Ugyanis Perkin Andrija és két bátyja a mult év októberében megölték Bugarszki Bátor tizennyolc éves földművest. Bugarszki el akarta uszkocsizni Perkin Milkát, amit Perkin Andrija mindenáron meg akart akadályozni. Ezért otthon kést vett magához s így ment délután két bátyjával együtt a koresmába. Idogálás közben azonban összeveszett Bugarszki Bátorral, aki a szövöltés hevében arcul ütötte. Perkin Mita és Zsiva erre felbuztaták öcsüket Perkin Andriját, hogy ne hagyja magát s bossz-

szolja meg a sértést. Perkin Andrija este tényleg megleste Bugarszkit és amint meglátta, utána eredt. Midőn utolérte, kést kétszer Bugarszki vállába döfte, majd fejébe szurta a kést, úgy hogy a szerencsétlen néhány perc múlva meghalt. A Perkin testvéreket a mult hónapban vonta felelősségre a veliki becskerekai királyi törvényszék bűnügyi tanácsa. A bíróság Perkin Andriját szándékos emberölés büntette, Perkin Mitát és Zsivát pedig emberölésre való felbuztatás büntetésben büntetésnek találta és a vádlottakat öt-öt évi fegyházra ítélte. Az elítéltek enyhítés végett felebeztek. A novisadi tábla, mint felsőbb bíróság ítélete tegnap érkezett meg, mely az elsőfoku büntető tanács ítéletét helyben hagyta.

Pasity kiűntetése. Massarik, a cseh köztársaság elnöke a Károly királyi incidens szerencsés kimenetele alkalmából Pasity Nikola miniszterelnöknek a cseh hadikereszt érdemrendjét, a legnagyobb cseh kiűntetést, adományozta.

Az újvidéki új hadsereg főparancsnok. Az első hadsereg főparancsnokául tegnap neveztek ki Vaszity Milos tábornokot, aki a tegnapi nap folyamán már el is foglalta állomáshelyét. Az újvidéki helyőrség fölött az új főparancsnok tegnap díszszertelét tartott.

A szociáldemokrata-párt kongresszusa. A szociáldemokrata-párt folyó hó 10-én tartotta kongresszusát Novisadon Hadnagyev György elnöki megnevezése után Krisztanović Lyubó igazoló bizottsági elnök jelenti, hogy 48 párt szervezet képviselteti magát. A kongresszuson a központi párt jelentését terjeszti elő Tatić Cedomir. Divac Nedelykó a parlamenti klub működéséről tett jelentést. Ezután Rorać Vitomir a párt szervezet kiépítésére vonatkozó terveit terjeszti elő. Buksek Villim a gazdasági szervezkedés szükségességét adja elő. Majd Brkić Vojin nemzetgyűlési képviselő a párt határozati javaslatát terjesztette elő, mely a jugoszláv munkásság állásfoglalását jelenti az elnyomott magyarországi munkásságért.

A zsidó nemzeti egyesület kulturbizottsága e hó 13-án, szerdán este fél 9 órai kezdettel a Chevra-ház nagytermében előadást tart a zsidó nép renaissancáról. Előadó dr. Neumann Gyula ur. Vendégeket szívesen látunk.

Változás a beogradi kommunista-pártban. A kommunista párt tegnap gyűlést tartott, a melyen a párt új tisztikarát választották meg. A párt elnökévé Markovics Szima dr. helyett Kätzlerovits Trisát választották meg, aki a kommunista-párt mérsékelt irányzatához tartozik.

Berlitz meghalt. Berlinből jelentik, hogy Berlitz Mica, a róla elnevezett nyelviskola megalapítója meghalt.

Hangverseny és táncmulatság a Kaszinóban. A becskerekai Sóló-masztaltársaság nagyszabású estélyre készül. Április hó 16-án, szombaton este hangversennyel egybekötött táncmulatságot tart a Kaszinó összes termeiben. A tiszta jövedelmet a szegény gyermekek felruházására és az iskolasegély-alapra fordítják. A rendezőség megkérte Gilde Vendel zeataunárt a közreműködésre, amit Gilde, tekintettel a nemes emberbaráti célra, készséggel elfogadott, úgy hogy most Gilde vezetése mellett teljes ifjúsági zenekar fog a mulatságon hangversenyezni. A mulatság este nyolc órakor kezdődik. Belépő-díj 10 dinár. A rendezőség mindent megtesz a mulatság érdekében és mindenképpen arra törekszik, hogy minél kellemesebb estét szerezzen a mulatni vágyó közönségnek.

A beogradi „Mihály fejedelem” lovasegylet folyó évi április 24., május 2., 6. és 15-én, június 20., 26. és 28-án, július 12-én, szeptember 11., 18., 21. és 25-én loversenyeket rendez. Bövebbet a vármegyei gazd. előadónál Veliki Becskerekén (Torontál vármegyei Gazdasági Egyesület helviségében).

Mibe kerül a dohányzás Magyar országban? A magyar hivatalos lap közli a pénzügyminiszter legújabb rendeletét, amelyben a belföldi dohányipari terményeinek az árát felemeli, még pedig jelentős arányban. Az új árszabás szerint az árak a következők: Regalitas 12, Trabuko 10, Britanika 10, Opera 7-80, Kuba 7, Portoriko 4, Cigarillo 2 korona 30, Nilus cigareta 2, Memphis 1 korona 10 fillér, Szultán 1-20, Mirián 1 korona 10 fill, Hölgv 1 K. Száz grammn Hercegovina 175, Purzsicsán 180 Kvr 200 korona, Regalitas 180, Kür 200 korona, Regalitas-Favorita 16, Media 14, Operás 16, Khedive 2 korona 40 fillér, Princessasz 1 korona 50 fillér.

1000 koronát adok egy jó rattler kutyaért. Az ajánlatokat Pavlovics titkár címre Car Dusanova (Váraljai) u. 11. sz. alá kérek.

Protics Stojan napilapot alapít.

Beograd, ápr. 11.

Protics Stoján a radikális klubból való kilépése után politikai akciójának hathatósabb támogatására legközelebb napilapot fog indítani. Ebből megállapítható, hogy Protics egész tevékenységét tisztán a Pasity-kormány megbuktatására fordítja. Ehhez azonban jelenleg nem sok reménye lehet, mint-hogy a Pasity-kormány már az ellenzékbeli is tekintélyes többséget tudott magának biztosítani.

Tózsde.

Beograd, ápr. 11.

Beogradi tózsde. Font 133-75, Frank 249-50, Dollár 35-25, Lira 154, Lei 50-45, Márka 57-50, Leva 42-75, Osztrák korona 5-80, Napoleon 119, Husz dináros arany papirban 22-90.

Devizák: Páris 249-80, Newyork 35-75, Milano 156-80, Prága 48-41, Berlin 58, Bécs 5-52.

SPORT

A Viktória cross-country-versenye. Akik kint voltak vasárnap délután a barakok táján, szokatlan látványban volt részük. A még megmaradt kis erdő megelevenedett, feléledt téli álmából, a tavasz lágy fuvalmára kinyílt a sok apró bozót s tele lett szép piros rózsával. Sok-sok kis gyermek vidám zaja adott muzsikát az erdőnek,

piros arccskájok hirdette a természet erejét — oly szép volt az apróság nagy tömegének az a liktető életmegnyilvánulása, az öröm, lelkesedés tüze, a komoly küzdelem látszata a mindig nevető szemekben.

Nagy napja volt az ifjúságnak vasárnap. Ekkor dőlt el, ki a jó, jobb és legjobb a gvepen. A kora tavaszi mezei futotraining tegnap fejeződött be az ifjúság és a szeniorok versenyével. Az ifjúsági versenyek a siker teljes jegyében folytak le. Nagy mezőnyök, lelkesedés, feltűnő küzdőképesség és szép eredmények.

A szenior-verseny, bár értékes eredményt hozott, nem elégtette ki a hozzáfűzött várakozásokat. Kac-nak egy embere lekeste a vonatot, a Viktóriából Balás nem indult s általában a legnagyobb balszerencsével dolgoztak. Start után Járossy az öre tör s rettenetes tempóval vezetett a csapatot. Pár száz méter után izommerevedést kap s kiállott, átveszi a vezetést Makay s meg is tartja, végül imponáló stílussal egész könnyen nyeri a versenyt. Ezer méter körül Kunrad cipője meglazul s a versenyt feladja. Nemszkára követi őt Lukinich s a cél előtt pár száz méterrel gyomorgöres miatt Csernik.

Míg a Kac-ból egy ember, addig a Viktóriából az a kitartás s az egyleti színeknek éppen az a szeretete hiányzott, mellyel a Dsk megnyerte a versenyt. Ettől eltekintve ennek a napnak meg volt az a nagy értéke, hogy ama lekes tömeg számára is hozzáférhetővé tette a nemes vétékdedést, mely a jövő erejét képviseli — ez az ifjúság.

Részletes eredmények. Tizes csapatverseny kb. 1000 méteres távon: 1. II. o. a) csapata 90 ponttal; 2. I. o. a) csapata 125 b.; 3. II. o. b) csapata 363 p.; 4. I. o. b) csapata 309. — Egyénileg: 1. Riszta I. o. t. 4:6-2 perc. 2. Blazsev I. o. 3. Biási II. o. 4. Eberlard II. o. 5. Wild II. o. 6. Kappel II. o. t.

Tizes csapatverseny kb. 1300 méteres távon: 1. IV. o. csapata 86 ponttal; 2. III. o. csapata 130 ponttal. Egyénileg: 1. Türk IV. o. t. 4:34-1 perc. 2. Nácsin II. o. 3. Fősz IV. o. 4. Szarvas IV. o. 5. Lévy III. o. 6. Demkó III. t.

Ötöscapatverseny 1600 méteres távon: 1. VI. o. csapata 15 ponttal. 2. V. o. csapata 59 ponttal. 3. o. csapata 76 ponttal. Egyénileg: 1. Horváth VI. o. t. 5:21-8 perc. 2. Kovách VI. o. 3. Kossa VI. o. 4. Szarvas VI. o. 5. Faul Gy. VI. o. 6. Ulrich VI. o. t. — Szeniorverseny kb. 3300 méteres távon: 1. Dsk csapata 34 pont. 2. Viktória 37 pont. 3. Kac 49 ponttal. Egyénileg: 1. Makay (Kac) 10:35 perc. 2. Bence II. (A másodiknak befutó Áldánt Kac), mivel az ellenőri jelentés alapján 400 méterrel kevesebbet futott, diszkvalifikálták.) 3. Krausz (Dsk). 4. Kugler (Viktória); 5. Zeller (Viktória). C.

Az „Olympia” Becskerekén. A Vasasok folyó hó 17-én, vasárnap tartják helybeli első mérkőzésüket a Vršaci Olympiával. A mérkőzés barátság s jellegű.

Vasasok Testedző Köre pénteken, folyó hó 15-én este 7 órakor tartja pótközgyűlését a Kaszinó kistermében. Ezen pótközgyűlés tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes

Megszűnik a pápa önkéntes fogsága

Az olasz nemzet függetlenségi harca annakidején tudvalevően megsemmisítette a pápaság világi uralmát. Róma megszűnt a pápai állam központja lenni és az egyházi állam a Vatikán területére zsugorodott össze.

A pápa akkor ünnepélyesen tiltakozott, hogy az egyházi állam léte fölött a fegyverek hatalmával döntsének és kijelentette, hogy mindaddig, míg a régi állapot vissza nem tér, addig nem fogja a Vatikánt elhagyni. Ez idő óta tradíciója vált a pápáknak, hogy a Vatikán területét nem lépték át többé, hanem önkéntes fogságban fejezték be életüket.

Azóta az idők viharában az egyházi államnak és az olasz királyságnak ebben a vitájában némi enyhülés állott be. Római jelentés most arról számol be, hogy a szentszék és az olasz állam között tárgyalások indultak meg, amelyek kedvező kimenetele esetén a pápa önkéntes fogsága megszűnik. Az erről szóló távirat így szól: A pápa azzal a tervvel fordult az olasz kormányhoz, hogy a Campagne Romana egyes területeit, amelyek az egyházi állam tulajdonát képezik, átengedi az olasz kormánynak. Ezáltal Róma zavartalan élelmezésének kérdése kedvezően volna elintézve. Állítólag a terv kereskedelmi részének kiaknázására 30 millió dollár alaptőkével már egy amerikai részvénytársaság is megalakult, amely ezzel a tervvel kapcsolatosan az ostinai kikötőt is újjá akarja építeni.

Az olasz kormány ezzel szemben a Vatikán és a tenger között egy sávot biztosítana az egyházi államnak, amely a pápának lehetővé tenné a mozgási szabadságot.

Nyiltér.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SONNENFELD STEFIKE

és
BRUNNER JENŐ

folyó hó 17-én, vasárnap délután 3 órakor a helybeli izraelita templomban házasságot kötnek.

Szerencsekívánatokat a szertartás után szívesen fogadnak: „Srpska Kruna” (Korona) szállodában.

Igen jóforgalmu gyógyszertár

járasi székhelyen,
olcsón eladó

749

Cim e lap kiadóhivatalában.

Egy pár malomkő

vadonat új, 42 colos átmérőjü,
olcsón eladó.

762

Megtekinthető NEGRU PÉTER-nél V. Torák.

Mész és cement

vagontételekben minden állomásra franko,
legolcsóbb napiárban azonnal szállít

Sugár és Stein

445 Debeljača. Telefon 20

SCHIFF ÁBRAHÁM

zsák-, ponyva- és zsinagnagykeres-
kedő, zsák- és ponyvakölcsönző
intézet, NOVI SAD — UJVIDÉK,
Futaki-utca 26. Telefon 403.

Jutaszákok, új és használt minden
minőségben.

Szalmaszákok vizsontelárusítóknak.

Új len- és kenderzsákok.

Vízmentes ponyvák, új és használt,
kocsi-, cséplőgép- és vagon-
takaróhoz.

Ponyvaszővet.

Juta hessianok csomagoláshoz.

Kender- és lenfonalak, cernák.

Kéve- és szőlőkötözők.

Malom- és kárpitoshevederek.

Lőpokróok és takarók.

Vízmentes munkásöltönyök és köpenyek.

Hálók és halászati cikkek

Kötélárak minden minőségben.

Különféle papirsinegek.

Kérjen árajánlatot!

227

Elsőrendü gyümölcsiz

saját gyártmányu,
50%-os cukortartalom-
mal, ajánljuk a legol-
csóbb áron.

Csomagolva 11 kg-os
bádogvedrekben.

Ambrózia Cukorkagyár Rt.

Veliki Beeskerek.

83a

Gazdasági r.-t. U. Beeskerek

Aleksandrova (Fő) utca.

Alaptőke
4 millió K

Ajánlja mélyen leszállított napiáron különféle
fűszer-, gyarmat-, festék- és kefeárukat. Továbbá
kannás petróleumot, „Rózsa-szalom” svéd- és
kénygufát, Ia sárga kocsikenőcsőt, clubpapirt
és 80%-os belistyei ecetsavat. Kitünő helybeli
cukorgyári kristálycukrot 100 kg-os szákokban,
kg-ként 45 korona.

Alaptőke
4 millió K

Festők, asztalosok és kocsifényezők figyelmébe!

A bécsi Chr. Weyrauch és Társa
fénymázgyárnak egyedéláru-
sítója és képviselője!

Telefonszám
278

Ajánlunk továbbá duplán főzött lenolaj-
firniszt, terpentint, föld- és olajfestéket,
horganyfehér (Kronenzinkweiss) és onyvet
a legolcsóbb napiáron!

Telefonszám
278

Portland-cement

megérkezett, a napokban egy újabb
nagyobb mennyiséget kapunk.

804

Mész, nagyon szép darabos, 200 K 100 kg-ként

Özv. Guttman Jakabné és fiai Vel. Beeskerek

Keresek

hat és négyéves faim
mellé lehetőleg né-
metül beszélő jobb
leányt vagy
kisasszonyt.

Cim a kiadóba

Gyárakat, gépeket,

mindennemű technikai eszkö-
ket és járműveket

794

veszek és eladok,

valamint ilyenek vételét és el-
adását közvetítem. Vállalom új
ipartelepek felépítését és beren-
dezését. Adok műszaki tanácsot
gépek és teljes gyári berendezé-
sek és járművek vétele és elada-
sánál. Adok szakértői véleményt
és tanácsot mindennemű gép és
gépalkatrészek javításához a leg-
komplikáltabb esetekben is.

Vállalom egyes üzemek és műhelyek ál-
landó műszaki felügyeletét és irányítá-
sát úgy helyben mint vidéken.

Mindennemű műszaki ügyeket levél-
belileg is készséggel intézek el.

Bürger Szilárd, tengeri hajóépész,
műszaki iroda VELIKI BEESKEREK,
Car Dusanova (Váraljai) utca 56.

Kertész

55 éves, erős egészséges nős,
állást keres. A kertészet minden
ágához ért, u. m. gyümölcs- és konyha-
kertészet, szőlő, üvegház, faiskola stb.
Felesége a háztartás vezetését is elváll-
alja. Gyermek nincs. Személyes be-
mutatkozás.

Cim a kiadóhivatalban.

757

Aradi élesztő

kilója **56** korona

791

Lennefeldernél Kinizsi (Daun) utca

Eladó csoda- harmonium

szalon kiállítású, 15 regiszterrel, 2 pe-
dállal és amerikai készülékkel, mely-
nek segítségével mindenki, még a 6
éves gyermek is, minden dallamot öt
pernyi tanulás után képes eljátszani.
Felvitágosítást ad a Torontál kiadóhivatala.

Alig használt modern butorok.

ugymint: agyak sodronybetéttel
és matrácával, éjjeli szekrények,
ruhaszekrények és ottománok

jutányosan eladók.

769 Cim a kiadóhivatalban.

TREUER- autótaxi

793

bármikor a közönség ren-
delkezésére áll helyben és
vidékre

Megrendelhető: Telefon-
szám 54 és Rózsa-szálloda
telefonszám 42.

HASZNÁLT

irodai butorok, szekrények,
ruhafogasok, előszobaberen-
dezés megvételre kerestetik.

661

Cim a kiadóhivatalban.

Jókarban levő, könnyen lebont-
ható és elszállítható, 6 helyiség-
ből, u. m. nagy étkező, üvegezett
veranda, előszoba, szoba, konyha
és éléskamrából álló, részben
favázás (Riegelbau), részben tiszta
faból készült, jó ajtók és abla-
kokkal ellátott, most kintin, de
lakásul is használható épület,
valamint vendéglősök részére al-
kalmatlan étkezési edények és fel-
szereelési tárgyak, valamennyi
helyt Veliki Beeskerek

eladók

768

Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetések :: felvételnek a
„TORONTÁL”
kiadóhivatalában